

תוספת מס' 1

לעתון הרשמי גליון מס' 1380 מיום 28 בדצמבר, 1944.

פקודת נזיקים אזרחיים,

מס' 36 לש' 1944.

פקודה הבאה להגדיר ולתקן את חוק הנזיקים האזרחיים.

חוק יחוק בידי הנציב העליון לפלשתינה (א"י) בעצתה של המועצה הפלשתינאית (א"י): —

1. פקודה זו תיקרא פקודת הנזיקים האזרחיים, 1944, והיא תיכנס לתקפה בתאריך אשר שם קצר ותחילת חוקה יקבע על-ידי הנציב העליון בהודעה בעתון הרשמי.

חלק א.

א ק ד מ ו ת .

- 2.—(1) פקודת הפירושים תחול על פקודה זו, ותתפרש מתוך כפיפות לה, בהתאם לעקרונות הפרשנות המשפטית הקיימים באנגליה, וצריך יהיה להניח כי הביטויים, המשמשים בה, משמשים — במידה שהדבר מתיישב עם נוסח הכתוב, ופרט לאותם שלהם ניתן פירוש אחר במפורש — במובן הניתן להם בחוק האנגלי, ויתבארו בהתאם לכך.
- (2) בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שבצידם, אלא אם יחייב נוסח הכתוב פירוש אחר —

„אדון” פירושו אדם אשר, ביחס לאדם אחר, בידו שליטה גמורה על האופן שבו מבצע האחר את עבודתו למענו הוא, אך הוא עצמו אינו כפוף לשלטון דומה מבחינת אותה עבודה עצמה; ואילו „משמש” פירושו כל אדם שעבודתו נתונה לשליטה כזאת:

כתנאי, ששום אדם בשירותם של הוד רוממותו או ממשלת פלשתינה (א"י) או כל מועצה עירונית, מועצה מקומית או שלטונות מקומיים אחרים או של כל אדם לא יהיו רואים אותו כאדון או משמש כל אדם אחר באותו שירות;

„אחד ההורים” כולל גם סבים, סבתות והורים-חורגים;

„בעל-חיים” כולל עופות, דגה, חרקים וזוחלים;

„חית-בר” פירושה כל בעל-חיים שכרגיל אין שומרים אותו בפלשתינה (א"י) בשבייה או בשליטת אדם;

„טרען” כולל גם תובע תביעה נגדית או תביעה חוזרת;

„ילד” כולל נכד, ילד-חורג וילד שעודו עובר במעי אמו, וכן כל ילד אי-חוקי או מאומץ, ובשעה שחוסק קורבה כל-שהיא, הנכללת לפי הוראותיה של פקודה זו בגדר מובנם של הביטויים „אחד ההורים” ו„ילד”, יתייחסו אל כל אדם אי-חוקי או כל אדם מאומץ כאילו הוא, או כאילו היה, צאצא חוקי של אמו ואביו המיומר או של מאמציו, הכול לפי העניין;

„מחזיק” פירושו כל אדם המחזיק באופן חוקי כל נכסי דלא-ינידי, או הזכאי — בפני בעליהם — להחזיק או להשתמש בהם, ובהיעדר אדם כזה יהיה זה בעל אותו רכוש; „משרה ציבורית” פירושה כל משרה שטיבה ציבורי, בין שהיא נתונה לשליטתו המיידית של הנציב-העליון ובין שאינה נתונה לכך;

„נוק” פירושו אבדן, או חזק, כל רכוש, נזק, רווחה גופנית, שם-טוב או כל אבדן או חזק אחר כיצא באלה;

„נוק ממון” פירושו כל הפסד או הוצאה ממשיים, הניתנים להערכה בכסף ולפירוט במרטים;

2 (2) 5747
2 5747

„נטען” כולל נטען בתביעה נגדית או תביעה חוזרת ;
„גבסי דלא-ניידי” פירושה קרקעות, עצים, בתים, בניינים וקירות או מבנים אחרים ;
„נכסים מיטלטלים” פירושה כל הפץ דומם או בעל-חיים, וכוללים כסף, תוצרת עצים
וגפנים, דגנים, ירקות ויבולים אחרים ומים, בין כשהם מחוברים לקרקע ובין כשהם
תלשים ממנה ;
„פגיעה” פירושה כל התערבות בלתי-חוקית בנכות חוקית ;
„רכוש” פירושו נכסי דלא-ניידי או נכסים מיטלטלים ;
„תביעה משפטית” פירושה כל משא ומתן משפטי שטיבו אזרחי בפני בית-משפט
כל-שהוא, וכולל ניכוי שכנגד או תביעה נגדית ;

3. העניינים המנויים בפקודה הזאת להלן יהיו נזיקים אזרחיים, ומתוך כפיפות להוראותיה של פקודה זו יהיה כל אדם, שנגרמים לו פגיעה או נזק מפאת נזיקים אזרחיים כל-שהם, שנעשו בפלשתינה (א"י), זכאי בתקונות הנקובות להלן לחובתו של האדם שגרם נזיקים אזרחיים כאלה או שהוא אחראי להם :
 בתנאי שכל מעשה, אשר אם יחזור ויעשוהו לא יהיה בו כדי נטייה לקיים תביעה לחובה, והוא מעשה אשר עליו לא יתלונן כל אדם בעל תבונה ומזג רגילים במסיבות הנדונות, לא יהיו רואים אותו כנזיקים אזרחיים.

זכות לתקן נזיקים אזרחיים.

חלק ב.

זכויותיהם והתחייבויותיהם של בני-אדם מסויימים.

4. — (1) פרט למקרים שבהם מתנה במפורש הוראה אחרת, לא תוגש תביעה משפטית בדבר נזיקים אזרחיים על הוד רוממותו או ממשלת פלשתינה (א"י).
 (2) ממשו של הוד רוממותו ופקיד ציבורי יהיו אחראים לכל נזיקים אזרחיים שיעשו, ואם ייתבעו על-כך, יהיו נתבעים מחינתם הפרטית :
~~בתנאי שמתוך כפיפות להוראות המעמדים-הקטנים (4) ו-(5) ובלבד פגיעה בעולת הנכס או של בעלת 57, יהיה זה לימוד-זכות בכל תביעה משפטית — שתוגש על כל ממשש או פקיד ציבורי כזה שלא תהיה תביעה על רשלנות — כי הפעולה, אשר עליה מתלוננים, היתה בגדר הרשאתו החוקית או שנעשתה מתוך תום-לב בשעת שימוש מיומר בהרשאתו החוקית.~~

איסור תביעה משפטית על בני-אדם מסויימים בדבר נזיקים אזרחיים.
 5/47 (3 '0)

(3) כל ממשש של הוד רוממותו או פקיד ציבורי לא יהיה אחראי לנזיקים אזרחיים שגרם כל ממשש אחר של הוד רוממותו או פקיד ציבורי אחר, אלא-אם הרשה או אישר במפורש נזיקים אזרחיים כאלה.

6/10/10

(4) לא תוגש כל תביעה משפטית על כל שופט של בית-המשפט העליון או בית-משפט מחוזי, או על כל חבר של בית-משפט או בית-דין, ששופט כזה חבר לו, או על כל אדם הממלא בתוקף החוק תפקידו של כל שופט כזה או חבר כזה, על כל נזיקים אזרחיים שעשה בתוקף תפקידו המשפטי.

(5) לא תוגש כל תביעה משפטית על כל אדם, שהוא הוא בית-משפט או בית-דין כל-שהם, או חבר להם, ואלה אינם בית-המשפט העליון או בית-משפט-מחוזי, או כל בית-משפט או בית-דין, ששופט של בית-המשפט העליון או בית-משפט-מחוזי חבר להם, או על כל אדם הממלא בהיתר את תפקידו של כל אחד כזה, או על כל אדם אחר הממלא תפקידים משפטיים, ובורר בכלל, בגלל כל מעשה נזיקים אזרחיים שביצע מכוח תפקידו המשפטי, אם היה הפעל, שגרם את הנזיקים האזרחיים, בגדר שיפוטו.

5. למרות כל דבר האמור בפקודת פשיטת-הרגל, 1936, יכול פושט-רגל לתבע לדין ולהיות נתבע לדין על נזיקים אזרחיים, וכל תביעה משפטית על נזיקים כאלה לא תוגש מטעם רכושו של פושט-רגל או עליו :

פושט-רגל. מס' 3 ש' 1036.

בתנאי כי —
 (א) זכות התביעה המשפטית על כל נזיקים כאלה שגרמו — או הגורמים — נזק ממון לרכושו של פושט-רגל תעבור לידי נאמנו או שזה האחרון ישתמש בה ;
 (ב) פסק-דין לחובת פושט-רגל, שהושג — לפני תאריך צו קבלת-הנכסים — על נזיקים אזרחיים, יהיה ניתן להוכחה בפשיטת הרגל ; וכן.

(ג) סעיף זה יהיה כפוף להוראות סעיף 15 של פקודה זו.

6. גוף מאוגד לא יקבל פיצויים כל־שהם על כל נזיקים אזרחיים, אלא־אם נגרם לו נזק על־ידיהם.

7. אדם שלא הגיע לגיל שמונה־עשרה יכול לתבוע לדין על נזיקים אזרחיים וגם להיות נתבע לדין — מתוך כפיפות להוראות סעיף 8 של פקודה זו — על אותם נזיקים: בתנאי שלא תוגש כל תביעה משפטית על נזיקים אזרחיים על כל אדם כזה, אט נובעים נזיקים כאלה במישרים או בעקיפים מהווה כל־שהוא שאדם כזה התקשר בו.

8. לא תוגש כל תביעה משפטית על אדם כל־שהוא על נזיקים אזרחיים כל־שהם שעשאו, אם עדיין לא הגיע אותו אדם לגיל שתיים־עשרה.

9.—(1) כל תביעה משפטית על נזיקים אזרחיים שנעשו לפני נישואים, או כל שעה שהם תופשים, לא תוגש בידי אחד הצדדים בנישואים כאלה או בידי כל אדם, המייצג את רכושו (של הבעל) או רכושה (של האשה), על הצד השני בנישואים כאלה או על כל אדם, המייצג את רכושו (של הבעל) או רכושה (של האשה).

(2) שום צד בנישואים לא יהיה אחראי לנזיקים אזרחיים כל־שהם שעשאו הצד השני בכל זמן אלא לפי הוראות הסעיפים 10, 11 ו־12 של הפקודה הזאת.

10. משהיה כל אחד משני בני־אדם או יותר אחראי לפעל כל־שהוא לפי הפקודה הזאת, ואותו פעל הוא בגדר נזיקים אזרחיים, יהיו בני־אדם אלה אחראים לאותו פעל כולם יחד כעושים במשותף נזיקים אזרחיים, ויהיו עשויים להיתבע לדין ביחד או כל אחד ואחד מהם לחד.

11.—(1) לצרכי פקודה זו —

(א) כל אדם המשתף עצמו או עוזר, מרשה, מייעץ, פוקד, ממציא או מאשר כל פעל, שנעשה — או עומד להיות נעשה, או כל הדלון־מעשה שבוצע או עומד להיות מבוצע, בידי אדם אחר, יהיה אחראי לאותו פעל או הדלון־מעשה;

(ב) כל אדם, המעסיק סוכן — שאינו משמשו, כדי שיעשה פעל כל־שהוא — או סוג של פעלים כל־שהם — מטעמו, יהיה אחראי לכל דבר שיעשה אותו סוכן בביצוע אותו פעל או סוג של פעלים, ולאופן שבו יעשה אותו סוכן אותו פעל או סוג של פעלים; (ג) כל אדם, המתקשר בחוזה עם אדם אחר כל־שהוא, שאינו משמשו או סוכנו, כדי שיעשה פעל כל־שהוא מטעמו, לא יהיה אחראי לכל נזיקים אזרחיים שיגרמו, בשעת עשיית אותו פעל:

בתנאי שהוראות פסקה זו לא תחולנה, אם —

(1) אותו אדם התרשל בבחירת אותו קבלן (בעל־חווה), או

(11) אותו אדם התערב בעבודתו של הקבלן באופן כזה שגרם את הפגיעה או את הנזק, או

(111) אותו אדם הרשה או אישר את הפעל שגרם נזק או פגיעה, או

(1V) הדבר אשר על עשייתו נערך החוזה היה בלתי־חוקי, או

(V) אותו אדם היה אחראי — לפי הוראות כל חיקוק — לעשיית פעל, שאת ביצועו העביר לקבלן בלתי־תלוי.

(2) שום דבר האמור בפסקה הזאת לא ישפיע על אחריותו של אדם כל־שהוא לפעל כל־שהוא שנעשה בידי אותו אדם.

12.—(1) לצרכי פקודה זו יהיה אדון אחראי לפעל כל־שהוא שעשאו משמשו, אשר —

(א) הוא הישגו או אישרהו, או

(ב) משמשו עשאו בהמשך עבודתו:

בתנאי כי —

(1) אדון לא יהיה אחראי לכל פעל שעשאו אדם, שאינו ממשמשיו האחרים, אשר

לו מסר משמשו את תפקידו בלא הרשאת האדון, בין במפורש ובין ברמיוה; וכן

(11) אדם המוכרח — בתוקף החוק — להשתמש בשירותו של אדם אחר, שבבחירתו

נופים מאוגדים.

בני־אדם שלא הגיעו לגיל שמונה־עשרה.

בני־אדם שלא הגיעו לגיל שתיים־עשרה.

בעל ואשה.

עושי נזיקים אזרחיים במשותף.

אחריות לפעלים שנעשו בידי בני־אדם אחרים שאינם משמשים.

אחריות אדון לפעלי משמשיו.

אין לו אפשרות לעשות כישר בעיניו, לא יהיה אחראי לכל פעל שיעשה אותו אדם אחר בהמשך עבודתו.

- (2) יהיו רואים כל פעל כאילו נעשה בהמשך עבודתו של משמש, אם עשאו הלה בתפקידו כמשמש, ובשעה שהיה מבצע את חובתו הרגילה והכרוכה בעבודתו, אף-על-פי שהפעל היה אופן בלתי נאות לביצוע פעל שהרשאו האדון; ואולם לא יהיו רואים פעל כאילו נעשה כנ"ל, אם עשאו משמש לצרכיו הוא ולא מטעם האדון.
- (3) לצרכי פקודה זו פעל כולל חדלון-מעשה.
- (4) שום דבר האמור בפסקה זו לא ישפיע על אחריות משמש לכל פעל שעשאו אותו משמש.

13. כל מקום שלפי הוראות פקודה זו יש צורך לטעון או להוכיח ידיעה, יהיו רואים את ידיעתו של סוכן או משמש כידיעת ראשו או אדונו, אם רכש ידיעה זו —

- (א) הסוכן בשעה שהיה פועל למען ראשו או מטעמו, או
(ב) המשמש בהמשך עבודתו, בקשר אל עניין או דבר שביחס אליו דרושה ידיעה זו כנ"ל.

14.—(1) מת אדם כל-שהוא לאחר תחילת תקפה של פקודה זו, תתקיימה — מתוך כפיפות להוראותיו של סעיף זה — כל עילות תביעה משפטית על נזיקים אזרחיים, שתפסו בו או שהיו מסורים בידו, לחובת עובונו או לטובתו, הכול לפי העניין: בתנאי שסעיף-קטן זה לא יחול על עילות תביעה משפטית על הוצאת שם רע.

(2) מקום שמתקיימת עילת תביעה משפטית לטובת עובונו של נפטר, ומותו של אותו אדם נגרם בפעל או בחדלון-המעשה, שבו מקור עילתה של התביעה המשפטית, יחושבו הפיצויים, שאפשר לגבותם לטובת עובונו של אותו אדם, בלא הסתמכות על ההפסד או הרווח שנגרם לעובונו בגלל מותו, אלא שאפשר לכלול בהם סכום להוצאות קבורה.

(3) אין לקיים כל משא ומתן משפטי על עילת תביעה משפטית על נזיקים אזרחיים, שהתקיימו בתוקף סעיף זה לחובת עובונו של נפטר, אלא אם —

- (א) נמשך משא ומתן משפטי על עילת תביעה משפטית לחובתו בשעת מותו, או
(ב) מקורה של עילת התביעה המשפטית במה שאירע לא לפני ששת החדשים שקדמו למותו, ומשא ומתן משפטי על-כך יחל לא יאוחר משישה חדשים לאחר הוצאת תעודת ירושה או הצגת ירושה, שבתקפה אפשר להלק את עובונו של הנפטר, או לאחר שיקבל בא-כוחו האישי החוקי של הנפטר תעודת כמות-כח, הכול לפי המעשה שקדם.

(4) מקום שנסבל נזק בגלל פעל או חדלון-מעשה, שעליהם היתה תופסת עילת תביעה משפטית על נזיקים אזרחיים באדם כל-שהוא, אילולי מת אותו אדם לפני הזמן שבו נסבל הנזק או באותו זמן עצמו, יהיו רואים — לצרכי הפקודה הזאת — כאילו תפסה בו לפני מותו אותה תביעה משפטית על אותו פעל או חדלון-מעשה, שהיתה תופסת בו לו מת לאחר שנסבל הנזק.

(5) הזכויות, שהוענקו בפקודה הזאת לטובת עובונות של נפטרים, יוספו על, ולא יגרעו מן, זכויות כל-שהן שהוענקו לתלויים בנפטרים בין בפקודה הזאת ובין בפקודה אחרת כל-שהיא.

(6) היה העזבון נטול יכולת לשלם חובות, ובתוקף סעיף זה אפשר לקיים משא ומתן משפטי לחובתו, יהיו רואים כל התחייבות בגינה של עילת תביעה משפטית, אשר עליה ניתן לקיים את המשא והמתן המשפטי, כחוב הניתן להוכחה בהסדר (אפוסטרופוסות) העזבון, אף-על-פי שזוהי תביעה שטיבה נזקים שלא חוסלו, אשר אינם נובעים מחוזה, הבטחה או מעילה באימון.

15. זכות לתקונה כל-שהיא בגלל נזיקים אזרחיים כל-שהם, או התחייבות בגינם, לא תהיה ניתנת ליעוד אלא בפעולת חוק.

חלק ג.

נזיקים אזרחיים ולימודי-זכות בתביעות משפטיות מסוימות על-כך.

16.—(1) הוצאת שם רע היא פרסום — בידי אדם כל-שהוא, בין בדפוס ובין בכתב, בציוור, בדמות, בתנועות, במלים שנאמרו, או בהגאים אחרים, או באמצעים אחרים כל-שהם — כל דבר אשר —

אימתי תהיה ידיעת סוכן או משמש כידיעת אדון.

נפקות מיתה על עילות מסוימות של תביעה משפטית.

אין ליער התחייבות או זכות בגינם של נזיקים אזרחיים.

הוצאת שם רע.

- (א) מייחס פשע לאדם אחר כל-שהוא, או
 (ב) מייחס התנהגות בלתי הוגנת, במשרה ציבורית, לאדם אחר כל-שהוא, או
 (ג) עלול לפגוע באדם אחר כל-שהוא מבחינת התעסקותו, משלחידו או משרתו, או
 (ד) עלול לעשות אדם אחר כל-שהוא למפגע לשנאת הכלל, לבזיון הכלל או לצחוק בעיני הכלל, או
 (ה) עלול לגרום לאדם אחר כל-שהוא, שבני-אדם אחרים יסו ממנו או ימנעו מהיפגש עמו.
 לצרכי סעיף-קטן זה „פשע“ פירושו כל עבירה, או פעל אחר, שעליהם נענשים לפי חיקוק כל-שהוא, העומד בתקפו בפלשתינה (א"י), וכל פעל, ויהי נעשה בכל אשר נעשה, אשר אילו נעשה בפלשתינה (א"י), היה עושהו נענש עליו שם.
 (2) לא יהיה אדם אחראי פחות להודעה של הוצאת שם רע רק בגלל כך, שהוא —
 (א) מודיעה בדרך חזרה או מפי השמועה, או
 (ב) נוקב — בומו או לאחר-מכן — את האילן שבו תלה עצמו במסירת ההודעה, או
 (ג) מתוך כפיפות להוראותיהם של הסעיפים 19 ו-20, כאמין כי ההודעה אמיתית, או
 (ד) לא התכוון בעצם למסור או לפרסם הודעה זו על-אודות הטוען, או
 (ה) לא ידע שהטוען קיים:

בתנאי שיהיה בית-המשפט רשאי להביא בחשבון אותן מסיבות או כיצא בהן, בשעה שיפסוק פיצויים.
 (3) כדי להוציא שם רע אין צורך להביע במישרים או במילואה הודעה שיש בה משום הוצאת שם רע; די בדבר, אם מובן כזה, והטלתו על האדם שנאמר בו כי הוצא עליו שם רע, יוכל להיות מוסק אם מן ההודעה עצמה, שנאמר עליה היא כי היא מוציאה שם רע, ואם ממסיבות חיצוניות כל-שהן, או בחלקו מן האחת ובחלקו מן השנית.

פרסום חומר מוציא שם רע.

17. אדם מפרסם חומר מוציא שם רע, אם הוא גורם כי יטופל — ברפוט, בכתב, בציור, בדמות, בתנועות, במלים האמורות, או בהגאים האחרים, או באמצעים האחרים, שבהם מעבירים את החומר המוציא שם רע — בדרך תערוכה, קריאה, קריאה בפני אחרים, תיאור, מסירה, הודעה, הפצה, ההויה, הבעה או הגייה או בכל דרך אחרת, כדי-כך שהמובן המוציא שם רע שבחומר זה יהיה נודע או יהיה צפוי להיודע לאדם כל-שהוא, שאינו —

- (א) האדם שעליו הוצא שם רע על-ידי-כך, או
 (ב) הבעל או האשה של האדם המפרסם את ההודעה המוציאה שם רע, כל זמן שנשואיהם תופסים.
 לצרכי סעיף זה תהיה נחשבת לפרסום הודעה במכתב פתוח או בגלוית-דואר, בין שישלהו לאדם שעליו מוציאים שם רע ובין שישלהו לכל אדם אחר.

18. בכל תביעה משפטית, שתוגש על פרסום חומר מוציא שם רע, יהיה זה לימוד-זכות —
 (א) אם החומר, אשר עליו הוגשה התלונה, הוא אמת, או
 (ב) אם פרסומו היה בגדר זכות-יתרון בהתאם להוראותיה של הפקודה הזאת.

19 — (1) פרסום חומר מוציא שם רע הוא בגדר זכות-יתרון לחלוטים במקרים הבאים, דיחינו: —

- (א) אם החומר מתפרסם על-ידי הנציב העליון או הוועד הפועל הממשלתי או המועצה הממשלתית, או כל גוף מחוקק, שיהיה עשוי להתכונן לאחר-מכן, בכל תעודה רשמית או דיו-השבון רשמי; או
 (ב) אם החומר מתפרסם בוועד הפועל הממשלתי או במועצה הממשלתית או בכל גוף מחוקק אחר, שיהיה עשוי להתכונן לאחר-מכן, והוא מתפרסם כנ"ל על-ידי הנציב העליון או על-ידי חבר כל-שהוא של אותם ועד או מועצה או גוף מחוקק; או
 (ג) אם החומר מתפרסם לפי צו מאת הנציב העליון; או
 (ד) אם החומר מתפרסם בדבר אדם שחלה עליו באותו זמן משמעת צבא, צי או מטרה, ונוגע בהתנהגותו כאדם שחלה עליו משמעת כזאת, והוא מתפרסם בידי איזה אדם שלו שליטה עליו מבחינת אותה התנהגות, (ונשלח) אל אדם שלו שליטה עליו מבחינת אותה התנהגות; או

לימוד-זכות מיוחדים כתביעות משפטיות על הוצאת שם רע אימתי יהיה פרסום חומר מוציא שם רע בגדר זכות-יתרון לחלוטים.

(ה) אם החומר מתפרסם בהמשך משא ומתן משפטי על-ידי אדם המשתתף בו כשופט או שופט שלום או עורך-דין או עד או צד בו; או
 (1) אם החומר המתפרסם הוא בעצם דין-וחשבון הוגן של דבר-מה, שנאמר, נעשה או פורסם בוועד הפועל הממשלתי או במועצה הממשלתית או גוף מחוקק כל-שהוא, אשר יהיה עשוי להתכונן לאחר-מכן; או
 (2) אם החומר מתפרסם הוא בעצם דין-וחשבון הוגן של דבר-מה, שנאמר, נעשה או הוראה בכל משא ומתן משפטי בפני בית-משפט או בית-דין כל-שהם, ובית-המשפט או בית-הדין לא אסרו אותו פרסום:

בתנאי כי שום דבר האמור בסעיף זה לא ירשה פרסום של כל חומר הסתה, חלול-השם או חומר בלתי-צנוע; או

(ח) אם החומר המתפרסם הוא העתק, או פרסום מחדש, או למעשה תמצית הוגנת, של כל חומר שכבר נתפרסם קודם, ופרסומו הקודם היה, או היה יכול להיות, בגדר זכות-יתרון לפי הוראותיו של סעיף זה; או

(ט) אם האיש המפרסם את החומר חייב לפרסמו בתוקף החוק; או
 (י) אם הפרסום נעשה בדין וחשבון כל-שהוא של הצבא, הצי או המשטרה לשם הגנתה או בטחונה של פלשתינה (א"י).

(2) מקום שפרסום חומר מוציא שם רע הוא בגדר זכות-יתרון לחלוטים לפי הוראות סעיף-קטן (1) של סעיף זה, אין בכך כל נפקא מינה אם החומר הוא אמיתי או כוזב, ואם ידע בו הנסען כי הוא כוזב או לא, ואם פורסם בתוס'לב או לא.

20.—(1) פרסום חומר מוציא שם רע הוא בגדר זכות-יתרון בכל אחד מן המקרים הבאים, דהיינו:

אימתי יהיה פרסום חומר מוציא שם רע בגדר זכות-יתרון על תנאי.

(א) אם היחס שבין הצד המפרסם ובין הצד שלו מתפרסם החומר הוא כזה, שהאדם המפרסם את החומר הוא בחזקת חייב לפרסמו — מבחינה חוקית, מוסרית או חברתית — לגבי האדם שלו פורסם, או שיש לו עניין אישי — שבגדר החוק — בפרסומו כנ"ל, והוא נתפרסם כנ"ל בתוס'לב ובלא צדייה:

בתנאי שהפרסום אינו עובר — הן מבחינת ההיקף והן מבחינת החומר — את תחומי המספיק, במידה מסתברת, לגבי ההודמנות הנדונה; או

(ב) אם החומר הוא הבעת-דעה בתוס'לב על התנהגותו של אדם בתפקיד משפטי, רשמי או ציבורי אחר, או על טיבו האישי במידה שהוא משתקף באותה התנהגות; או

(ג) אם החומר הוא הבעת-דעה בתוס'לב על התנהגות של אדם ביחס לכל שאלה או עניין ציבוריים, או על טיבו האישי במידה שהוא משתקף באותה התנהגות; או

(ד) אם החומר הוא הבעת-דעה בתוס'לב על התנהגות של אדם כל-שהוא, שנחלתה מתוך עדות אשר ניתנה במשא ומתן משפטי בפומבי — בין אזרחי ובין פלילי — או על התנהגותו של אדם כל-שהוא כצד, כעד, או באופן אחר, בכל משא ומתן כזה, או על טיבו של אדם כל-שהוא במידה שהוא משתקף באותה התנהגות הנזכרת בפסקה זאת:

בתנאי כי הפרסום לא יהיה זכות-יתרון בגדר מובנה של פסקה זו, אם ייעשה כל-זמן שנמשך בכל בית-משפט שהוא המשא והמתן, אשר עליו הובעה הדעה, ופרסום כזה משפיע, או מכוון או מחושב להשפיע, על המשא והמתן לרעתו של צד כל-שהוא שבו; או

(ה) אם החומר הוא הבעת-דעה בתוס'לב על מעלתם של כל ספר, כתב, ציור, נאום או מעשה אחר, הצגה או פעל, שנחפרסמו או נעשו או נפעלו בפומבי, או שהציעם אדם לשיפוט הקהל, או על טיבו של האדם במידה שהוא משתקף באלה; או

(1) אם החומר הוא תוכחה שהביע אדם בתוס'לב על התנהגותו של אדם אחר בכל עניין, אשר יש בידו שליטה, בין בדרך חווה ובין בדרך אחרת, על האדם האחר, או על טיבו של האדם האחר במידה שהוא משתקף באותה התנהגות; או

(2) אם החומר הוא תלונה או האשמה, שאדם עורך בתוס'לב על אדם אחר על התנהגותו בעניין כל-שהוא, או על טיבו במידה שהוא משתקף באותה התנהגות, אל אדם כל-שהוא, שלו שליטה על האדם האחר — בין בדרך חווה ובין בדרך אחרת — מבחינת

אותה התנהגות או עניין, או שלו הרשאה מכוח החוק לחקור אותם התנהגות או עניין או לקבל תלונות עליהם; או
(ח) אם מתפרסם החומר בתוס'לב לשם הגנת זכויותיו או ענייניו של האדם המפרסם אותו, או של האדם שלו פרסום, או של איזה אדם שבו מעוניין האדם שלו פרסום.
(2) לא יהיו רואים פרסום חומר, המוציא שם רע, כאילו פרסמו אדם בתוס'לב, בגדר מובנו של סעיף-קטן (1) של סעיף זה, אם יתברר —

(א) כי החומר לא היה אמיתי, וכי הוא לא האמין כי היה אמיתי; או
(ב) כי החומר לא היה אמיתי, וכי הוא פרסמו בלי שטרם במידה מסתברת לברר אם אמיתי הוא או כוזב; או

(ג) כי בפרסמו את החומר פעל מתוך כוונה לפגוע באדם, שהוצא עליו שם רע, במידה גדולה בהרבה, או באופן שונה בהרבה, מכדי צורך מסתבר, לטובת ענייני הציבור או להגנת הזכות הפרטית או העניין הפרטי, שבגיניו הוא מתימר להיות בעל זכות-יתרון.

(3) בכל תביעה משפטית שתוגש בדבר פרסום כל חומר מוציא שם רע, אם עשוי אותו פרסום להיכנס בגדר זכות-יתרון לפי הוראותיו של סעיף-קטן (1) של סעיף זה, וההגנה טוענת לזכות-יתרון זו, תהיה חובת ההוכחה, כי אותו פרסום לא נעשה בתוס'לב, על הטוען.

הקילת פיצויים על הוצאת שם רע.

21. בכל תביעה משפטית על הוצאת שם רע רשאי הנטען להוכיח — אחר מסירת הודעה מסתברת לטוען על כוונתו לעשות כן — לשם הקילת פיצויים כל-שהם, שהיו עשויים להיות נגמלים —

(א) כי הוא התנצל בפני הטוען לפני תחילת התביעה המשפטית או בהודמנות הראשונה שבאה לידין לאחר זאת, אם הוחל בתביעה המשפטית לפני שבאה לידין הודמנות לעשות זאת;

(ב) כי החומר המוציא שם רע היה כלול בעיתון, שעל הוצאתו ניתנה תעודת-היתר — שעודנה עומדת בתקפה — לפי הוראותיה של פקודת העיתונות, וכי הטוען כבר גבה —

או הגיש תביעה משפטית על גביית — פיצויים, או קיבל או הסכים לקבל איזה תגמול בגינו של חומר מוציא שם רע, שתכליתו או נפקותו הן כתכלית או כנפקות של החומר המוציא שם רע, שעל פרסומו הוגשה תביעה משפטית זו;

(ג) כי לפני פרסום החומר המוציא שם רע כבר יצא לטוען שם רע בדרך-כלל מבחינת אותה תכונה מיוחדת של סיבו, שהותקפה בהוצאת השם הרע;

(ד) כי הטוען התגרה בנטען;

ובית-המשפט יהיה רשאי — מתוך תשומת-לב אל מסיבות המקרה — להתחשב בכל אותם העניינים או בעניין כל-שהוא מהם בשומו את הפיצויים.

לימוד-זכות מיוחד במקרה חומר מוציא שם רע שנתפרסם בעתון.
פרק קט"ז.

22. בתביעה משפטית כל-שהיא, שתוגש על בעליו של עיתון כל-שהוא, שעל פרסומו ניתנה לו תעודת-היתר — שעודנה עומדת בתקפה — לפי הוראותיה של פקודת העיתונות, בגלל כל חומר מוציא שם רע הכלול באותו עיתון, רשאי בעליו של אותו עיתון — אם הוא משלב לבית-המשפט סכום כסף שהוא תשלומי נזק מספיקים לדעת בית-המשפט, ואינו מלמד על עצמו כל זכות אחרת — להוכיח בתורת לימוד-זכות —

(א) כי החומר המוציא שם רע הוכנס בלא צדייה ממשית; וכן

(ב) כי לא היה היעדר גס של טורח מסתבר, שהיה חייב בו לרגל הכנסת אותו חומר מוציא שם רע, וכן

(ג) כי לפני תחילת התביעה המשפטית או בהודמנות הראשונה שבאה לידין לאחר-זאת, אם הוחל בתביעה המשפטית לפני שבאה לידין הודמנות לעשות זאת, הכניס לאותו עיתון התנצלות גמורה, או — אם יוצא העיתון לאור בהפסקות זמן העולות על שבוע אחד, הציע לפרסם את ההתנצלות בעיתון כל-שהוא שיבחר בו הטוען.

23. כוב פוגע לרעה הוא פרסום בצדייה, שמפרסם אדם כל-שהוא, כל הודעה כוזבת — בין בעל-פה ובין בדרך אחרת — בדבר —

(א) מלאכתו, משלחידו או מקצועו, או

(ב) סחורתו, או

(ג) זכות קניינו ברכוש

של אדם אחר כל-שהוא :

בתנאי ששום אדם לא יגבה פיצויים על-כך, אלא-אם עמד בנוק ממון על-ידי-כך. לצרכי סעיף זה, "פרסום" פירושו כפירוש שניתן לו בסעיף 17 ביחס לחומר מוציא שם רע.

התנפלות.

24. התנפלות היא שימוש בכוח של כל מין בכוונה תחילה — בין בדרך הכאה ובין בדרך נגיעה, הנעה או בכל דרך אחרת — כנגד אדם אחר — בין במישרים ובין בעקיפיים — בלא הסכמתו, או בהסכמתו — אם הושגה ההסכמה במרמה, או נסיון או איום — בפעל או בתנועה כל-שהם — להשתמש בכוח כזה כנגד אדם אחר, אם האדם המנסה או המאיים גורם לאחר שיאמין — מתוך סיבות מסתברות — שהוא מתכוון וגם יכול עתה לבצע זממו.

לצרכי סעיף זה יכלול הביטוי "שימוש בכוח" — שימוש בחום, אור, כוח חשמל, גז, ריח או חומר או דבר אחר כל-שהם, אם משתמשים בהם כדי דרגה המסיבה נזק.

25. בתביעה משפטית כל-שהיא על התנפלות כל-שהיא יהיה זה לימוד-זכות —

(א) כי הנטען פעל מתוך הגנה על עצמו או על אדם אחר מפני שימוש בכוח מצד הטוען, וכי בפעלו כן לא עשה יותר ממה שהיה נחוץ במידה מסתברת לתכלית זו, וכי הנזק שנגרם לטוען בהתנפלות אינו בלתי-מתכונתי לנזק שביקש להימנע ממנו ;
(ב) כי הנטען שהיה מחזיק בנכסי דלא-ניידי, או פעל מסמכותו של מחזיק כזה, השתמש בדרגת כוח מסתברת כדי למנוע את הטוען מהיכנס בלא-היתר לאותם נכסי דלא-ניידי, או כדי להוציא את הטוען מהם לאחר שנכנס שמה או נשאר שם בלא-היתר ;
בתנאי שאם לא נכנס הטוען, או לא ניסה להיכנס, לאותם נכסי דלא-ניידי בכוח, כבר ביקש הנטען מן הטוען להימנע מהיכנס לאותם נכסי דלא-ניידי, או אם נכנס שמה — לצאת משם, וכבר הגיח לטוען הזדמנות מסתברת למלא אחר מבוקשו בדרך של שלום ;

ליסודי-זכות מיוחדים בתביעה משפטית על התנפלות.

(ג) כי הנטען שהיה זכאי באחיות נכסים מיטלטלים כל-שהם, השתמש בדרגת כוח מסתברת כדי להגן על אחיותו בהם, או — אם לקח או עיכב הטוען, שלא כחוק — אותם נכסים מיטלטלים ממנו. השתמש הנטען בדרגת כוח מסתברת כדי לחזור ולקנות אחיזה בהם מן הטוען ;

בתנאי שאם לא לקח הטוען, או לא ניסה לקחת, אותם נכסים מיטלטלים בכוח, כבר ביקש הנטען מן הטוען שיימנע מקחת אותם נכסים מיטלטלים, או אם לקחם — שיחזירם לו, וכבר הגיח לטוען הזדמנות מסתברת למלא אחר מבוקשו בדרך של שלום ;

(ד) כי הנטען היה פועל, או עוזר כחוק, בביצוע של פקודת-מאסר, מסיירה לכלא, צו מסירה לדין או ציווי עיקול כל-שהם, שהוצאו בידי בית-משפט כל-שהוא או כל רשות חוקית אחרת, שלה שיפוט על-כך, בתנאי כי הפעל, שעליו מתלוננים, היה מורשה מכוח אותם פקודת-מאסר, מסיירה לכלא, צו מסירה לדין או ציווי עיקול, בלא שים לב לכל פגם שבאותם פקודת-מאסר, מסיירה לכלא, צו מסירה לדין, או ציווי עיקול או בהוצאתם ;

(ה) כי הטוען לא היה שפוי בדעתו או היה סובל מתשישות שכלית או גופנית וכי הכוח שבו השתמשו היה, או נדמה כי היה, נחוץ במידה מסתברת להגנתו הוא עצמו, או להגנת בני-אדם אחרים, והשתמשו בו בתוס-לב ובלא צדייה ;

(ו) כי הטוען והנטען שירתו שניהם בכוחותיו המזוינים של הוד רוממותו, וכי הנטען פעל מכוח הרשאתו של היקוק קיסרי או היקוק אחר כל-שהם, החלים על אותם כוחות, ובהתאם להם ;

(ז) כי הנטען היה אחד מהוריו, אפוטרופוס או מורהו של הטוען או אדם אחר, שיחשו לטוען היה דומה לזה של אחד מהוריו, אפוטרופוס או מורהו, וכי הוא ייסר את הטוען רק כדי הענשה, שהיתה נחוצה במידה מסתברת למען החזירו למוטב ;

(ח) כי הנטען פעל בתוס-לב לתכלית, שעליה היתה לו סיבה להאמין כי היא לטובת הטוען, אך לא יכול היה להשיג — לפני עשותו אותו פעל — את הסכמתו של הטוען

לכך, משום שהמסיבות היו כאלה, שבהן לא יכול היה הטוען להודיע את הסכמתו, ולא יכול היה איזה אדם — שבטיפולו החוקי נמצא הטוען — להסכים לכך מטעם הטוען, ולנטען היתה סיבה להאמין כי טובתו של הטוען מחייבת כי לא ישהה את מעשה הפעל הזה.

26. למרות כל דבר האמור בפקודה הזאת לא יהיה כל ראש או אדון אחראי להתנפלות, שערך סוכנו או משמשו, על אדם אחר כל-שהוא, אלא-אם הרשה או אישר במפורש אותה התנפלות.

27. מאסר שלא-כדין הוא שלילה גמורה, בלתי מותרת, של חירות מאדם כל-שהוא למשך תקופה כל-שהיא, באמצעים פסיים או מתוך העמדת-פנים של רשות.

28. בכל תביעה משפטית על מאסר שלא-כדין, יהיה זה לימודי-זכות —

(א) כי הנטען היה פועל, או עוזר כחוק, בביצוע פקודת-מאסר, מסירה לכלא, צו מסירה לדין או ציווי עיקול כל-שהם, שהוצאו בידי בית-משפט כל-שהוא או כל רשות חוקית אחרת, שלה שיפוט על-כך, בתנאי כי הפעל, שעליו מתלוננים, היה מורשה מכוח אותם פקודת מאסר, מסירה לכלא, צו מסירה לדין או ציווי עיקול, בלא שיש לב לכל פגם שבאותם פקודת-מאסר, מסירה לכלא, צו מסירה לדין או ציווי עיקול, או בהוצאתם;

(ב) כי הטוען נעצר במשמר חוקי בהתאם להוראותיו של חיקוק כל-שהוא;

(ג) כי הטוען לא היה שפוי בדעתו או היה סובל מתשישות שכלית או גופנית כל-שהיא, וכי ההגבלה היתה, או דומה שהיתה, נחוצה במידה מסתברת להגנתו הוא עצמו או להגנת בני-אדם אחרים, והשתמשו בה בתום-לב ובלא צדייה;

(ד) כי הפעל, שעליו מתלונן הטוען, היה פעל, שעל אי-ביצועו היה האדם הכבצעו עלול להיענש לפי הוראותיו של חיקוק כל-שהוא;

(ה) כי הטוען והנטען שירתו שניהם בכוחותיו המזוינים של הוד רוממותו, וכי הנטען פעל מכוח הרשאתו של חיקוק קיסרי או חיקוק אחר כל-שהם, החלים על אותם כוחות, ובהתאם להם;

(ו) כי הנטען היה אחד מהוריו, אפוטרופסו או מורו של הטוען, או אדם אחר, שיהסר אל הטוען היה דומה לזה של אחד מהוריו, אפוטרופסו או מורו, וכי שלל מן הטוען את חירותו רק באופן זמני ולמשך אותו זמן שהיה נחוץ במידה מסה-ברת כדי להחזירו למוטב.

29. למרות כל דבר האמור בפקודה הזאת לא יהיה כל ראש או אדון אחראי למאסר שלא-כדין, שביצע סוכנו או משמשו, באדם אחר כל-שהוא, אלא-אם הרשה או אישר במפורש אותו מאסר שלא-כדין.

30. תביעה לדין בצדייה היא התחלתו או משיכתו — למעשה, בצדייה ובלא סיבה מסתברת ואפשרית — של משא ומתן משפטי, — בין פלילי ובין של פשיטת-רגל או פירוק — על אדם כל-שהוא, ללא הצלחה, כל מקום שאותו משא ומתן משפטי —

(א) הטיל דיפי באשראי של אותו אדם או בשמו הטוב, או היה עלול להביאו לדין איבוד חירותו, וגם

(ב) נסתים, אם בעצם היה עשוי להסתיים כך, לטובתו של אותו אדם;

בתנאי שלא תובא כל תביעה משפטית על הביעה בצדייה על אדם רק משום שסיפק ידיעות לאיזה רשות מוסמכת, שהיא היא אשר ההלה במשא ומתן משפטי כל-שהוא.

31. למרות כל דבר האמור בפקודה הזאת לא יהיה כל ראש או אדון אחראי להביעה משפטית שהוגשה בידי סוכנו או משמשו, אלא-אם הרשה או אישר במפורש אותה תביעה משפטית.

32. כל אדם הגורם — שלא כדין עיזו שניתה או השבתה ~~הצדקה~~ בסמכוני ~~עבירה~~ בתהום-המלאכה או התעשייה שבה עוסקים השוכנים או המשכנים, אך בידועים ובי-הצדקה כספקת — לאדם אחר להפר הווה — המחייבו כחוק — עם אדם ליציג עוב על חוק נזיקים אורחיים לגבי אותו אדם שלישי:

אחריות להתנפלות
סוכו או משמש.

מאסר שלא-כדין.

לימודי-זכות
מיוחדים כתביעה
משפטית על מאסר
שלא-כדין.

אחריות למאסר שלא-
כדין בידי סוכו
או משמש.

תביעה לדין בצדייה.

אחריות לתביעה-
לדין בצדייה בידי
סוכו או משמש.

יום הפרת-חווה
בררר בלתי-מוותרת.

בתנאי שלא יגבה אותו אדם שלישי פיצויים על-כך, אלא אם נגרם לו נזק ממון על-ידי-כך. לצרכי סעיף זה לא יהיו רואים את היתסים שנוצרו בנישואים כחווה.

33. כל אדם הגורם — מתוך חיקוי השם, התיאור, הסימן, התווית או בדרך אחרת — או מנסה לגרום, שיחשבו בטעות כי סחורה כל-שהיא היא סחורתו של אדם אחר, עד-כדי-כך שהוא עשוי להטעות קונה רגיל שהוא קונה סחורה של אותו אדם אחר, מבצע נזיקים אורחיים לגבי אותו אדם אחר: בתנאי שאין אדם כל-שהוא מבצע נזיקים אורחיים רק משום שהוא משתמש בשמו הוא עצמו בקשר אל ממכר סחורה כל-שהיא.

34. תרמית היא תיאור של עובדה, שניתן מתוך ידיעה כי הוא כוזב או בלי להאמין בזמיתותו או מתוך קלות-דעת, בלא להתחשב אם הוא אמיתי או כוזב, ובכונה תחילה שהאדם המרומה יפעל על-סמך כך:

בתנאי שלא תוגש כל תביעה משפטית על תיאור כזה, אלא אם —
(א) היה מכוון לרמות את הטוען ורמה רימהו, והוא פעל על-סמך כך ונגרם לו נזק ממון על-ידי-כך; וגם
(ב) אם היה זה תיאור טיבו, התנהגותו, אשראי, כשרו, מלאכתו או עיסוקיו של אדם כל-שהוא, כדי להשיג למענו אשראי, כסף או סחורה — נערך בכתב ונחתם בידי הנטען עצמו.

35. (1) מעצר בלתי-מותר הוא מניעה בלתי-מותרת של נכסים מיטלטלים כל-שהם מכל אדם הזכאי לקנות מיד אחיזה בהם.

(2) בכל תביעה משפטית שתוגש על מעצר בלתי-מותר, תהיה חובת ההוכחה כי המניעה היתה מותרת — על הנטען.

36. בכל תביעה משפטית שתוגש על מעצר בלתי-מותר כל-שהוא, רשאי בית-המשפט — מתוך התחשבות במסיבות המקרה — לצוות כי יוחזר הרכוש העצור נוסף על כל תקונה אחרת שבהוראותיה של הפקודה הזאת, או במקומה.

37. תשומת-יד היא תשומת ידו של הנטען בזדון על נכסים מיטלטלים, שהטוען זכאי באחיזתם, כדי להשתמש בהם לצורך עצמו, בין מתוך שלקחם ובין מתוך שעצרם, השמידם, מסרם לאדם שלישי או מנעם מן הטוען בדרך אחרת.

38. בכל תביעה משפטית שתוגש על תשומת-יד על נכסים מיטלטלים כל-שהם, יהיה זה לימודי-זכות, כי הנטען קנה אותם נכסים בתום-לב —

(א) בשוק פתוח מאיזה אדם העוסק כרגיל בשוק ההוא באותו מין נכסים, המהווה את הנכסים שנאמר עליהם כי הושמה עליהם יד, או
(ב) בחנות כל-שהיא — שבה נמכר כרגיל אותו מין נכסים, המהווה את הנכסים שנאמר עליהם כי הושמה עליהם יד — בין מבעל החנות ובין מסוכנו.

39. בכל תביעה משפטית שתוגש על תשומת-יד על נכסים מיטלטלים לא יעורר הנטען — בדרך לימוד זכות — זכות אדם שלישי כנגד האדם הזכאי באחיזה מיד באותם נכסים.

40. בכל תביעה משפטית, שתוגש על תשומת-יד על נכסים מיטלטלים כל-שהם, רשאי בית-המשפט — מתוך התחשבות במסיבות המקרה — לצוות כי יוחזר הרכוש אשר הושמה עליו יד, נוסף על כל תקונה אחרת לפי הוראותיה של הפקודה הזאת, או במקומה.

41. (1) עברה (בי"ת ורי"ש קמוצות) בנכסי דלא-ניידי היא —
(א) כל כניסה בלתי-מותרת אליהם, או

(ב) כל פגיעה בלתי-מותרת באותם נכסים, או התערבות בהם, על-ידי אדם כל-שהוא: בתנאי שלא יגבה שום טוען פיצויים על עברה בנכסי דלא-ניידי, אלא אם עמד בנוק ממון על-ידי-כך.

(2) בכל תביעה משפטית שתוגש על עברה בנכסי דלא-ניידי תהיה חובת ההוכחה, כי הפעל — שעליו מתלוננים — לא היה בלתי-מותר, על הנטען.

ימור.

תרמית.

מעצר בלתי-מותר
שפ רכוש.כוחו של בית-משפט
כתביעה משפטית על
מעצר בלתי-חוקי.

תשומת-יד.

לימודי-זכות
מיוחדים כתביעה
משפטית על
תשומת-יד.זכות-שלישי 5א
תהיה לימודי-זכות
כתביעה משפטית
על תשומת-יד.כוחו של בית-משפט
כתביעה משפטית על
תשומת-יד.עברה (בי"ת ורי"ש
קמוצות) בנכסי דלא-
ניידי.

42—(1) עברה (בי"ז ורי"ש קמוצות) בנכסים מיטלטלים היא נטילת סחורה — בדרך בלתי-מותרת — מידי אדם אחר או התערבות בכוח בהם בשעה שהם נמצאים בידי: בתנאי שלא יגבה כל טוען פיצויים על עברה בנכסים מיטלטלים, אלא-אם עמד בנזק ממון על-ידי-כך.

(2) התערבות ברכושו של אחר אינה מוצדקת מתוך טעות, אפילו בתוס'לב, בדבר בעלותם או זכות האחיות בהם, או מתוך כוונה לפעול לטובתן של הבעל האמיתי: בתנאי כי —

(א) מסיע (מי"ם פתוחה; סמ"ך דגושה וחרוקה) — או אדם אחר, המקבל על עצמי להסיע או לשמור את הסחורה — כעבודה לטובת הרבים — אינו עובר על עברה (בי"ת ורי"ש קמוצות) בטפלו בסחורה בדרך הרגילה באותה עבודה ואך ורק לפי הוויאותיו ומטעמו של אדם, המוסר לו אותה סחורה לאותה תכלית, ושאותו הוא חושב — בתוס'לב — זכאי לספל באותה סחורה; וכן

(ב) פועל או משמש אינו עובר עברה בטפלו בנכסים כל-שהם בדרך הרגילה בעבודתו ובאופן המורשה בינו לבין מעבידו, שאותו הוא חושב — בתום לב — לאופן שמעבידו זכאי להרשותו.

(3) בכל תביעה משפטית שתוגש על עברה בנכסים מיטלטלים תהיה חובת ההוכחה. כי הפעל — שעליו מתלוננים — לא היה בלתי-מותר, על הנטען.

43. עמידה בלבד על זכות לספל בנכסים או למנוע אחר מטפל בהם אינה עברה.

טענת-זכות בלכר אינה עברה.

מטרד הרבים.

44—(1) מטרד הרבים הוא איזה פעל בלתי-מותר, או הדלון-מעשה ממלא חובה חוקית, כל-מקום שאותם פעל או הדלון-מעשה מסכנים את חייו, בטחוננו, בריאותו, רכושו או נוחותו של הציבור, או מפריעים לציבור מהשתמש באיזו זכות של הרבים.

(2) לא תוגש כל תביעה משפטית על מטרד לרבים, אלא —

(א) בידי היועץ המשפטי או בא-כוחו — על גזירה, או

(ב) בידי אדם כל-שהוא, שעמד בנזק ממון על-ידי-כך.

~~לענין סעיף קטן זה יהיה פירושו של הביטוי, בא-כוחו של היועץ המשפטי כפי-דרכו שניתן לו בפקודת הוק הפרוצדורה (תקנון) 1934.~~

45—(1) מטרד היחיד הוא כל אדם המתנהג, או מנהיג את עסקו, או משתמש בנכסי דלא-ניידי כל-שהם, שהוא מחזיק בהם, בדרך כזאת, שהוא מתערב במידה ניכרת בשימוש מסתבר ובהנאה מסתברת בנכסי דלא-ניידי של אדם אחר כל-שהוא, מתוך התחשבות בטיבם ובמקום הימצאם של אותם נכסים:

בתנאי שלא יגבה שום טוען פיצויים על מטרד היחיד, אלא-אם עמד בנזק על-ידי-כך.

(2) הוראותיו של סעיף זה לא יחולו על התערבות במאור-יום.

46. בכל תביעה משפטית, שתוגש על מטרד היחיד, יהיה זה לימודי-זכות, שהפעל — אשר עליו מתלוננים — נעשה לפי תנאי ברית או חווה כל-שהם, הנחייבים את הטוען, ומשמישים לטובתו של הנטען.

47. בכל תביעה משפטית, שתוגש על מטרד היחיד, לא יהיה זה לימודי-זכות, אך ורק כי המטרד היה קיים לפני שהחזיק הטוען בנכסים דלא-ניידי, שהמטרד משפיע עליהם, או לפני שנעשה בעליהם.

48. הוראותיהם של הסעיפים 44 ועד 47 — ועד בכלל — של הפקודה הזאת באות להוסיף על, ולא לגרוע מן, ההוראות בדבר מטרד שבפקודת העיריות, 1934, או הוקיעור כל-שהם שנערכו לפניה, או בכל צו או הוקיעור שנערכו לפי פקודת המועצות המקומיות, 1941, או בפקודת בריאות הציבור, 1940, או בכל פקודה אחרת, או בכל צו, תקנות או הוקיעור שנערכו לפי אותן פקודות.

49. כל אדם, המונע — בין בדרך חסימה ובין בדרך אחרת — בעל נכסי דלא-ניידי, או המחזיק בהם, מהיהנות מכמות מסתברת של מאור-יום, מתוך התחשבות במקום הימצאם ובטיבם של אותם נכסי דלא-ניידי, לאחר שניהנו הבעל, או המחזיק, או קודמם או קודמיהם בזכות הקניין, מאותו מאור-יום — שלא לפי תנאי ברית או חווה כל-שהם — ברציפות במשך תקופה שלא היתה פחותה מכדי המשיע-עשרה השנים האחרונות שקדמו

לימודי-זכות מיוחדים כתביעה משפטית על מטרד היחיד.

מטרד שהיה קיים לפני החזקת הטוען.

הסתייגות.

מס' 1 לש' 1934.

מס' 36 לש' 1941.

מס' 40 לש' 1940.

התערבות במאור-יום.

1747

מס' 21 לש' 1934.

מטרד היחיד.

לאותה הסימה או לאותה מניעה, מבצע נזיקים אורחיים.

50—(1) כל אדם, הגורם על-ידי רשלנותו נזק לאדם אחר, שלו הוא חייב — בתוקף המסיבות — חובל לבלי היות רשון, מבצע נזיקים אורחיים; ואדם יהיה חייב חובה זו לכל בני-אדם ולבעלי כל רכוש, שאדם נבון צריך היה לראותם עשויים להיות נפגעים בדרך הרגילה על-ידי הרשלנות:

רשלנות.

5747
5'0

בתנאי שבעל נכסי דלא-ניידי כל-שהם, או מחזיק בהם, לא יהיה חייב אותה חובה — מבחינת מצבם של אותם נכסי דלא-ניידי, או קיומם או בדם — לבעל-רשיון-בלבד כל-שהוא, הנמצא הוא עצמו, או שרכשו, נמצא, באותם נכסי דלא-ניידי או עליהם, אלא רק כדי הזהרת אותן בעל-רשיון-בלבד כפני כל סכנה נסתרת או סיכון חבוי באותם נכסי דלא-ניידי או עליהם, שאותם ידע אותו בעל, או מחזיק, או שיש להניח כי ידעם.

(2) משהוכח, בכל תביעה משפטית על רשלנות, כי הנזק שעמד בו הטוען נגרם — (א) אך ורק על-ידי רשלנותו של הנטען, יהיה הטוען זכאי בגבית פיצויים במילואא מן הנטען;

(ב) על-ידי רשלנותם —

(1) של הנטען והטוען גם יחד; או

(11) של הנטען וגם אדם אחר שאינו הטוען; או

(111) של הנטען, הטוען ואיזה אדם אחר,

יהיה הטוען זכאי לגבות מן הנטען, או — במקרה שבו יהיו יותר מנטען אחד — מכל אחד מן הנטענים, רק אותה מתכונת של הפיצויים שהיתה משתלמת לו, אילו היה הנזק נגרם רק על-ידי רשלנותם של הנטען או הנטענים — הכל לפי העניין, מתוך התחשבות במידת התרשלנותו של כל אחד מבני-האדם, שרשלנותם גרמה את הנזק, שבו עמד הטוען:

בתנאי כי —

(א) מקום שגרם נטען את הנזק — על-ידי רשלנותו, אך רשלנותו הוסבה על-ידי התנהגותו של הטוען, רשאי בית-המשפט לפטרו מהתחייבות לשלם פיצויים לטוען, או להקטין את סכום הפיצויים המשתלמים, הכל כאשר ישר בעיני בית-המשפט; (ב) מקום שגרמו טוען ונטען גם שניהם את הנזק על-ידי רשלנותם, ואולם רשלנותו של הטוען הוסבה על-ידי התנהגותו של הנטען, רשאי בית-המשפט להגדיל את הפיצויים, שהיה הנטען משלם אלמלא חוקק תנאי זה, כדי כל סכום שלא יעלה על הסכום, שהיה הנטען משלמו אלמלא גרם הטוען את הנזק על-ידי רשלנותו.

(3) לצרכי סעיף זה —

(א) רשלנות היא —

(1) עשיית איזה פעל, שאדם נבון וזהיר לא היה עושהו במסיבות הנידונות, או אי-

עשיית איזה פעל, אשר אדם כזה היה עושהו במסיבות הנידונות, או

(11) אי-שימוש בזריות כזאת או שמירה על זהירות כזאת בעבודת מקצוע, מלאכה

או אירוע, אשר אדם נבון וזהיר, המוסמך לעבוד באותם מקצוע, מלאכה או משלח-

יד, היה משתמש בהן או שומר עליהן במסיבות הנידונות;

(ב) הסתמכות על רשלנותו של אדם כל-שהוא כוללות רשלנות (אם קיימת כזאת) של

אדם אחר כל-שהוא, שלו אחראי האדם הנזכר ראשונה בסעיף זה;

(ג) יהיו רואים אדם כגורם נזק על-ידי רשלנותו, אם רשלנותו היא עלילת הנזק, או אחת

מעילותיו; ואולם לא יהיו רואים אדם כגורם נזק על-ידי רשלנותו, אם —

(1) אי-על-פי שהתרשל, נגרם הנזק מתוך שאירע איתו מקרה טבעי יוצא מגדר הרגיל,

שאדם נבון לא היה עשוי לצפותו מראש, ואת תוצאותיו אי-אפשר היה למנוע מתוך

הקפדה על זהירות מסתברת; או

(11) אף-על-פי שהתרשל, היתה זו רשלנות של איזה אדם אחר שהיתה עילתו המכריעה

של הנזק; או

(111) הוא ילד שלא הגיע לגיל שתיים-עשרה והוא האדם עלו נגרם הנזק, הוא הומון

או הורשה בידי איזה אדם אחר, שגרם את הנזק על-ידי רשלנותו, להימצא בכל נכסים

אשר בהם או בקשר אליהם אירע הנזק, או להימצא על נכסים כאלה, או להימצא

בקרב מקום כזאת לאותם נכסים, שבמהלך העניינים הרגיל יהיה נפגע ברשלנות של האדם שהומינו או הרשהו כנ"ל ;
 (ד) הביטוי „בעל-רשיון-בלבד" פירושו אדם כל-שהוא הבא בהיתר לנכסי דלא-ניידי כל-שהם שלא —
 (1) בקשר אל עסק כל-שהוא, שבו מעוניין המחזיק בנכסים, או
 (11) בשעה שהוא ממלא מהיתר כל חובה ציבורית, בין לפי הוראותיו של חוקק כל-שהוא ובין בדרך אחרת,
 וכולל את אורחיו, שאינם אורחים על-מנת לקבל תגמול, ואת משמשו של המחזיק בנכסי דלא-ניידי כל-שהם.

חובת הוכחת רשלנות משגגים נזק על-ידי דברים מסוכנים.

51. בכל תביעה משפטית על נזק כל-שהוא, שבה יוכח —
 (א) כי אותו נזק נגרם על-ידי דבר מסוכן כל-שהוא, שאינו אש או בעל-חיים, או על-ידי הימלטו של כל דבר, העשוי לגרום נזק בהימלטו, וכן
 (ב) כי הנטען היה בעליו של אותו דבר, או האדם הממונה עליו, או המחזיק בנכסים שמהם נמלט אותו דבר,
 תהיה על הנטען חובת-ההוכחה, כי לא היתה רשלנות, שהוא אחראי לה, בקשר אל אותו דבר מסוכן או הימלטו של אותו דבר.

חובת הוכחת רשלנות משגגים נזק על-ידי אש.

52. בכל תביעה משפטית על נזק כל-שהוא, שבה יוכח —
 (א) כי אותו נזק נגרם על-ידי אש כל-שהיא, או בעקבותיה, וכן
 (ב) כי הנטען הבעיר אותה אש, או שהיה אחראי להבערת אותה אש, או שהיה המחזיק בנכסי דלא-ניידי, או בעליהם של אותם נכסים מיטלטלים, שמהם יצאה האש,
 תהיה על הנטען חובת-ההוכחה, כי לא היתה רשלנות, שהוא אחראי לה, בקשר אל מקורה או התפשטותה של אותה אש.

חובת הוכחת רשלנות משגגים נזק על-ידי בעל-חיים.

53. בכל תביעה משפטית על נזק כל-שהוא שבה הוכח —
 (א) כי אותו נזק נגרם על-ידי חית-בר, או על-ידי בעל-חיים שאינו חית-בר, שהנטען ידע בהם, או צריך להניח שידע בהם, כי נוטים הם לעשות את הפעל שגרם את הנזק, וכן
 (ב) כי הנטען היה בעליהם של אותה חית-בר או בעל-חיים, או האדם הממונה עליהם, תהיה על הנטען חובת-ההוכחה, כי לא היתה רשלנות, שהוא אחראי לה, בקשר אל אותם חית-בר או בעל-חיים.

חובת הוכחת רשלנות במקרים מסוימים.

54. בכל תביעה משפטית על נזק כל-שהוא, שבה יוכח —
 (א) כי הנטען לא ידע, או לא היתה לו אפשרות לדעת, את המסיבות הממשיות אשר גרמו למקרה שהביא לידי הנזק, וכן
 (ב) כי הנזק נגרם על-ידי איזה רכוש, שעליו היתה לנטען שליטה גמורה, ויתלבן לבית-המשפט כי אירוע המקרה, שגרם את הנזק, מתיישב עם אי-שמירתו של הנטען על זהירות מסתברת, יותר מאשר עם שמירתו על זהירות כזאת, תהיה על הנטען חובת-ההוכחה, שלא היתה רשלנות, אשר הוא אחראי לה, בקשר אל המקרה אשר הביא לידי הנזק.

זכותם של בני-אדם מסוימים לתביעה משפטית על פעל שגרם למותו של אדם אחר.

55.—(1) מקום שנגרם מותו של אדם במעשה נזיקים אורחיים כל-שהוא, ואותו אדם היה — אלמלא הקדומו המות — זכאי בשעת מותו, לפי הוראותיה של הפקודה הזאת, לגבות פיצויים על פגיעה גופנית שנגרמה לו על-ידי אותו מעשה נזיקים אורחיים, יהיו הבעל, האשה, אחד ההורים והילד של הנפטר(ת) כזה (כזאת) רשאים לגבות פיצויים מן האדם האחראי לאותו מעשה נזיקים אורחיים, בהתאם להוראות הבאות, דהיינו: —
 (א) התביעה המשפטית תוגש על-ידי המוציא לפועל את הצוואה, האפוטרופוס (המסדיר) או היורשים של הנפטר(ת) ובשכמם, לטובתם של הבעל, האשה, אחד ההורים והילד של הנפטר(ת), או זה או אלה מהם שיהיו קיימים;
 בתנאי שאם לא תוגש שום תביעה משפטית על-ידי המוציא לפועל את הצוואה, האפוטרופוס (המסדיר) או היורשים במשך שישה חודשים לאחר מותו(ת) של הנפטר(ת),

אפשר יהיה להגיש את התביעה המשפטית מטעם כל בני־האדם, שלטובתם יכולה היתה התביעה המשפטית להיות מוגשת על־ידי המוציא לפועל את הצוואה, האפוטרופוס (המסדר) או היורשים, בשמו של מי־שהוא מאותם בני־אדם או בשם כולם;

(ב) הפיצויים שייגבו בכל תביעה משפטית כזאת ייגמלו על נזק הממון הממשי אי הסכוי (סמ"ך קמוצה; כ"ף שרוקה), אשר בו יעמדו בני־האדם, שמתעמם תוגש התביעה המשפטית, בגלל מותו של הנפטר (ואף הוצאות קבורתו של הנפטר בכלל, אם הוציאו את ההוצאות האלה בני־האדם שמתעמם תוגש התביעה), ובית־המשפט יחלקם — לאחר ניכוי הוצאות כל־שהן שלא נגבו מן הנסען — בין אותם בני־אדם: בתנאי שבשעת שומת אותם פיצויים, לא יובא בחשבון —

(1) כל סכום ששולם או צריך להשתלם עם מותו של הנפטר לפי כל הווה בטהון או ביטוח, וכן

(11) כל סכום ששולם או צריך להשתלם בגלל אבל שמתאבלים עליו;

(ב) בכל תביעה משפטית כזאת יינתנו פרטים על בני־האדם, שמתעמם תוגש אותה תביעה משפטית, ועל נזק הממון שבו עמדו אותם בני־אדם כסידרם בגלל מותו של הנפטר;

(ד) כל תביעה משפטית כזאת תוגש במשך שנים־עשר חודש לאחר מותו של הנפטר.

56. בתביעה משפטית כל־שהיא, שתוגש על נזיקים אזרחיים, יהיה זה לימוד־זכות, כי הטוען ידע והעריך, או צריך להניח שידע והעריך, את המצב שגרם לנזק והעמיד את עצמו או את רכושו מרצון באותו מצב: בתנאי כי —

5742 6'0
לימוד־זכות מיוחד
כי הטוען העמיד
עצמו מרצונו כמצב
שגרם נזיקים
אזרחיים.

(א) הוראותיו של סעיף זה לא יחולו על תביעה משפטית על נזיקים אזרחיים כל־שהם, אם נזיקים אלה היו תוצאת אי־ביצוע חובה, שהוטלה על הנסען בהיקוק כל־שהוא: וכן

(ב) שום ילד, שלא הגיע לגיל שתיים־עשרה שנה; לא יהיו רואים אותו מוכשר לדעת ולהעריך מצב כזה, או להעמיד עצמו מרצון באותו מצב, או להעמיד בעצמו את רכושו באותו מצב.

57. בתביעה משפטית כל־שהיא שתוגש על נזיקים אזרחיים, שאינם בגדר רשלנות, יהיה זה לימוד־זכות, כי הפעל או חדלון־המעשה, שעליהם מתלוננים, נעשה אי לא־נעשה לפי הוראותיו של חיקוק כל־שהוא ובהתאם להן.

לימוד־זכות מיוחד
כי פעל נעשה לפי
חיקוק.

חלק ד.

תקנות לנזיקים אזרחיים.

58.—(1) כל בתי־משפט אזרחיים, שנתכוננו בפלשתינה (א"י), יהיה כוחם יפה — בתחומי שיפוטם — להעניק תקנות לנזיקים אזרחיים בהתאם לפקודה הזאת, מתוך כפיפות להוראותיהם של דבר־מלך במועצה או פקודה או חיקוק כל־שהם, החלים בו בזמן על אותם בתי־משפט:

כוחו של בית־משפט
יפה להעניק תקנות.

בתנאי שיהיה בית־המשפט רשאי לגזור גזירה ביהם למעשה נזיקים אזרחיים כל־שהוא, אף־על־פי שלא יידרשו ולא יוענקו כל פיצויים או סעד אחר יחד עם זאת.

(2) אם תתעורר בבית־משפט מהווי או בבית־משפט של שפט שלום — בכל תביעת משפטית על נזיקים אזרחיים — שאלת זכות־קניין על נכסים דלא־ניידי, יהיה לאותו בית־משפט שיפוט לחבריע באותה שאלת זכות־קניין, ולא יהיה צורך להעביר אותה שאלה לבית־משפט לקרקעות.

1/48

59.—(1) גזירה יכולה להיות גזירת־שעה, גזירת־מיד או גזירת־שליחות: בתנאי כי —

ניירות.

(א) גזירת־שעה לא תוענק, אלא־אם נוכח בית־המשפט לדעת — בין באמצעות הצהרה בשבועה ובין בדרך אחרת, כי —

(1) שאלה רצינית עומדת לדין במשפט, וכן

- (11) נראה כי הטוען זכאי בסעד, וכי אם לא תוענק גזירת־שעה יהיה קשה או בלתי־אפשרי לעשות צדק מלא בדרגה מאוחרת יותר; וכן
- (ב) לא תוצא שום גזירה, אם — לדעת בית־המשפט —
- (1) קטנים הפגיעה או הנזק שנגרמו לטוען, והם ניתנים להיאמד בכסף, וניתנים לפיצויים מספיקים בתשלום כסף, וכן
- (11) הוצאת גזירה יהיה בה משום עושק לנטען.
- (2) הוראותיו של סעיף־קטן זה באות להוסיף על, ולא לגרוע מן, כוחות כל־שהם, שבהם רשאי בית־המשפט להשתמש לגבי גזירות, לפי הוראות דבר־מלך במועצה או פקודה כל־שהם.
- (3) בכל מקרה שבו יסרב בית־המשפט להוציא גזירה לפי הוראותיו של תנאי (ב) של סעיף־קטן (1) מן הני"ל, רשאי בית־המשפט להעניק פיצויים.
60. פיצויים עשויים להיות נגמלים בין בלבדם, או בנוסף על גזירה. או במקומה: פיצויים. בתנאי כי —
- (א) מקום שנגרם לטוען נזק, ייגמלו פיצויים רק על אותו נזק, שהיה־נגרם מטבע הדברים במהלך העניינים הרגיל, ושנגרם במישרים על־ידי מעשה הנזיקים האורחיים שעשה הנטען; וכן
- (ב) אם נגרם לטוען נזק ממון, לא ייגמלו כל פיצויים על־כך, אלא־אם המציא הטוען פרטים על־דבר אותו נזק בפרשת התביעה שלו או ביחד אתה.

חלק ה.

הוראות שונות בדבר קבלת תקונות.

- 61.—(1) מתוך כפיפות להוראותיו של סעיף 64, לא יגבה שום אדם, שגבה פיצויים או סעד אחר על מעשה נזיקים אורחיים כל־שהוא — וגם לא אדם כל־שהוא התובע באמצעות אותו אדם, פיצויים נוספים כל־שהם על אותו מעשה נזיקים אורחיים.
- (2) לא יגבה שום אדם פיצויים כל־שהם או סעד אחר על מעשה נזיקים אורחיים כל־שהוא, אם אותו מעשה נזיקים אורחיים היה גם הפרת חוזה כל־שהוא, או הפרת חיוב הדומה אלה שחויבו בחוזה, ופיצויים על אותה הפרת חוזה או חיוב גמלום בית־משפט, בית־דין או בורר כל־שהם לאותו אדם או לאדם כל־שהוא, אשר באמצעותו תובע אותו אדם.
- (3) לא יגבה שום אדם פיצויים כל־שהם על מעשה נזיקים אורחיים כל־שהוא, אם אותו מעשה נזיקים אורחיים הוא גם עבירה פלילית או הפרת חיוב כל־שהוא, שהוטל בחיוב כל־שהוא, ופיצויים על־כך כבר נגמלו, בהתאם להוראותיו של חיקוק כל־שהוא, לאותו אדם או לאדם כל־שהוא, אשר באמצעותו תובע אותו אדם.

62. למרות כל דבר האמור בפקודת הפיצויים לעובדים או כל חיקוק בדבר פיצויים לעובדים, העומד בתקפן באותו זמן בפלשתינה (א"י), לא יגבה כל עובד (ולצרכי פקודה) — וזו יהיו רואים מונח זה ככולל את ההלוויים בו) ממעבידו — בגלל שאירע מאורע כל־שהוא — פיצויים על פגיעה או נזק כל־שהם, שנגרמו באותו מאורע, לפי הוראותיה של פקודה זו ולפי הוראותיהם של פקודת הפיצויים לעובדים, או חיקוק אחר כזה, גם יחד.
- לצרכי סעיף זה יהיה פירושו של הביטוי "תלויים" כפירושו שניתן לו בסעיף (1)2 של פקודת הפיצויים לעובדים.

63. לא יגבה כל אדם פיצויים כל־שהם על כל הפרת חוזה, או הפרת חיוב דומה אלה שנוצרו בחוזה, אם אותה הפרה היא גם מעשה נזיקים אורחיים, ופיצויים או סעד אחר כבר נגמלו על אותו מעשה, נזיקים אורחיים, על־ידי בית־משפט כל־שהוא, לאותו אדם או לאדם כל־שהוא, אשר באמצעותו תובע אותו אדם.

64. מקום שנגרם נזק לאדם כל־שהוא בגלל מעשה נזיקים אורחיים (בין שהוא עבירה פלילית ובין שאינו עבירה פלילית) —
- (א) לא יהיה פסק־דין, שפסקוהו על כל מבצע נזיקים אורחיים, האחראי לנזק ההוא, למחסום בפני תביעה משפטית על אדם אחר כל־שהוא, שהיה עשוי להיות אחראי — אילו נתבע — לאותו נזק עצמו כשותף למעשה אותם הנזיקים האורחיים;

פיצויים ייבנו רק פעם אחת.

5747

פיצויים אינם עשויים להינכות ממעביד לפי הפקודה הזאת ופקודת פיצויים לעובדים גם יחד. פרק קנ"ד.

לא תוגש תביעה משפטית על חוזה אם נגמלו פיצויים על נזיקים אורחיים.

משא ומתן משפטי על עושי נזיקים אורחיים, במשותף או לחוד, והשתתפותם בתשלומים.

(ב) אם תוגשנה יותר מהביעה משפטית אחת על אותו נזק — על ידי האדם שעמד בו, או בשמו, או לטובת עזבונו, אשתו, בעלה, אחד מהוריו או ילדו של אותו) אדם — על עושי נזקים אזרחיים האחרים לנזק (בין כעושי נזקים אזרחיים במשותף ובין בדרך אחרת), לא יעלה כלל הסכומים, העשויים להיגבות לפי פסק-דין שיפסקום בתביעות המשפטיות ההן בתורת פיצויים, על סכום הפיצויים שנגמל בפסק-דין אשר ניתן ראשון; ובתביעה משפטית כל-שהיא מאותן תביעות משפטיות, פרט לאותה שבה יפסקו פסק-דין ראשון, לא יהיה הטוען זכאי בהוצאות המשפט, אלא אם יהיה בית-המשפט סבור כי היה יסוד מסתבר להגשת התביעה המשפטית;

(ג) כל עושה נזקים אזרחיים האחראי לאותו נזק, יכול לגבות דמי-השתתפות מכל עושה נזקים אזרחיים אחר, האחראי לאותו נזק עצמו — או שהיה אחראי לו, אילו היה נתבע בין כעושה-שותף של הנזקים האזרחיים או בדרך אחרת; ואולם באופן כזה, ששום אדם לא היה זכאי לגבות דמי-השתתפות, לפי סעיף זה, מאדם כל-שהוא, הזכאי להיות מפוצה על-ידו בגלל האחריות שעליה מבקשים דמי-השתתפות.

(2) במשא ומתן משפטי כל-שהוא, לפי סעיף זה, יהיה סכום דמי-ההשתתפות, העשויים להיגבות מאדם כל-שהוא, אותו סכום שבית-המשפט יראהו צודק וישר, מתוך התחשבות במידת אחריותו של אותו אדם לנזק; וכחו של בית-המשפט יהיה יפה לפטור כל אדם מהתחייבות להרים דמי-השתתפות, או להורות כי דמי-ההשתתפות שייגבו מאדם כל-שהוא יעלו כדי תשלום פיצוי גמור.

(3) לצרכי סעיף זה יהיה פירושו של הביטוי „פסק-דין אשר ניתן ראשון“ — במקרה שבו הופך אותו פסק-דין בשעת ערעור — פסק-דין אשר ניתן ראשון ושלא הופך כנל, ואילו במקרה שבו שונה פסק-הדין בשעת ערעור — אותו פסק-הדין כפי ששונה.

(4) שום דבר האמור בסעיף זה לא —

(א) יחול על כל מעשה נזקים אזרחיים שנעשה לפני תחילת תקפה של הפקודה הזאת; או

(ב) ישפיע על משא ומתן משפטי פלילי על אדם כל-שהוא בגלל כל פעל עוול; או
(ג) יחייב כפיית חוזה כל-שהוא לפיצוי, שלא היה עשוי להיות נכפה אלמלא נחוק סעיף זה.

65. בשעת שומת פיצויים כל-שהם, שיהיו משתלמים בגלל מעשה נזקים אזרחיים כל-שהוא, לא יובא בחשבון כל סכום ששולם או העשוי להשתלם לפי חוזה בטחון או ביטוח כל-שהוא הכרוך באותו מעשה נזקים אזרחיים.

ביטוח לא יובא בחשבון בשעת שומת פיצויים.

66.—(1) אם ילבן (פיעל) טוען, שהצליח בתביעה משפטית אשר הוגשה על בעליו של עיתון בגלל פרסום הומר מוציא שם רע באותו עיתון, בבית-המשפט — שבו נדונה התביעה המשפטית — שאין הוא יכול להשיג את הגשמת פסק-דינו של בית-המשפט על פרסומו של אותו תומר מוציא שם רע בדרך הוצאה לפועל בכנסים דלא-ניידי או נכסים מיטלטלים של הנתען, יהיה מותר לבית-המשפט לצוות כי פסק-הדין יהיה נכפה על חותמי שטר-ערוכה כל-שהוא שניתן על-ידי הנתען או למענו, לפי סעיף (15)(ד) של פקודה העיתונות, או לפי הסעיף המתאים לו של כל פקודה המתקנת את הפקודה הזאת או הבאה במקומה, וכן לצוות כי ההוצאה לפועל תורם מן הערובה, אם ישנה ערובה כזאת בנמצא, שנתנה חותמי אותו שטר-ערוכה כל-שהוא;

נכית פיצויים על הוצאת שם רע שפורסמה בעתון.

ערק קט"ו.

בתנאי כי אחריותם של ההותמים לא תעלה — בשום מקרה — על התחייבויותיהם לפי אותו שטר-ערוכה.

(2) טוען מצליח כזה ימציא למוכיר הראשי העתק של כל צו של בית-המשפט שניתן לפי סעיף זה.

(3) זקן השופטים רשאי להתקין, באישורו של הנציב העליון, תקנות שתסדירנה את הנהגה והפרוצדורה ותקבענה את הדמים שיש לחשב או לקחת בכל משא ומתן משפטי לפי סעיף זה.

67. לא יהיה זה מחסום לתביעה משפטית כלי-שהיא על מעשה נזיקים אורחיים, כי העובדות אשר עליהן מתבססת אותה תביעה משפטית מהוות עבירה פלילית; ואולם משיתלבן לבית-המשפט, שבפניו מתבררת תביעה משפטית על מעשה נזיקים אורחיים — בכל דרגה שהיא של התביעה המשפטית, כי העובדות — אשר עליהן מתבססת התביעה המשפטית — מהוות, או עשויות להיות, פשיעה, יעכב בית-המשפט את המשך המשא-המתן בתביעה המשפטית, עד אשר יווכח לדעת שעובדות אלה נמסרו לשוטר, או שוטר יודע אותן.

מעשה נזיקים אורחיים שהוא גם עבירה פלילית.

68. לא תגוש, שום תביעה משפטית על נזיקים אורחיים, אלא-אם זהלה אותה תביעה משפטית —

סיווג תביעות משפטיות על נזיקים אורחיים.

- (א) במשך שנתיים שמיד לאחר השעל, ההזנה או חוסר-המעשה, שעליהם מתלוננים, או
- (ב) מקום שמעשה הנזיקים האורחיים גורם נזק חדש הנמשך מיום ליום — במשך שנתיים שמיד לאחר היפסקו, או
- (ג) נקום שעילת התביעה המשפטית אינה בעשיית כל פעל או באי-עשיית כל פעל, אלא בנוק שהוא תוצאת אותם פעל או חוסר-מעשה — במשך שנתיים אשר מיד לאחר שעמד הטוען באותו נזק, או
- (ד) אם הסתיר הנטען את הנזיקים האורחיים, במרמה — במשך שנתיים שלאחר אשר גילה זאת הטוען, או שלאחר הזמן שבו היה הטוען מגלה אותו מעשה נזיקים אורחיים, אילו פעל מתוך זריזות וההירות מסתברות: בתנאי כי —

- (א) אם בומן, שבו נתעוררה לראשונה עילת התביעה המשפטית, צעיר הטוען מגיל שמונה-עשרה או אינו שפוי בדעתו או הנטען אינו נמצא בפלשתהינה (א"י), לא יתחיל חישוב אותן תקופות של שנתיים עד שיגיע הטוען לגיל שמונה-עשרה או יחדל כהיות בלתי-שפוי בדעתו או הטוען יחזור ויימצא בתחומי פלשתהינה (א"י); וכן
- (ב) שום דבר האמור בסעיף זה לא יהיו רואים אותו כמשפיע על הוראותיהם של הסעיפים 14 ו-55 של הפקודה הזאת.

חלק ו.

שונות.

69. שום דבר הכלול בפקודה הזאת לא יהיו רואים אותו כמשפיע על —
 (א) שיפוט כלי-שהוא באדמירליות הנתון בסמכותו של בית-משפט בפלשתהינה (א"י), או
 (ב) הוראותיה של פקודת המשפטים הממשלתיים.

הסתיינות.

פרק ל"ח.

הוראות ברבר כופר (דיית).

70. (1) שום בית-משפט, ~~אשר~~ בית-משפט של שבטים, לא יגמול כופר (דיית), ~~אשר~~ בית-משפט לא נמנה פיצויים ~~ממנת~~ ~~ממנת~~ ~~ממנת~~ (דיית), על כל פעל שנעשה עם תחילת תקפה של הפקודה הזאת או לאחריה, ושום בית-משפט של שבטים לא יגמול כופר על כל פעל כזה, אם נגמלו פיצויים על אותו פעל לפי הפקודה הזאת.

(2) מקום שגמל בית-המשפט של שבטים כופר על פעל כלי-שהוא, שנעשה עם תחילה תקפה של הפקודה הזאת או לאחריה, לא ייגמלו פיצויים על אותו פעל לפי הפקודה הזאת.

McIntosh v. T

הפקעה והסתיינות.

71. (1) החוקים שנושם/ בטור הראשון של התוספת ~~הממשלתית~~ יחדל כהיות כן-בפקות בפלשתהינה (א"י), במידה המסומנת בטור השני של התוספת: בתנאי כי שום דבר הכלול בפקודה זאת (וסעיף זה בכלל) לא —

- (א) יתן זכות כלי-שהיא לתקונה על מעשה נזיקים אורחיים כלי-שהוא שנעשה לפני תחילת תקפה של הפקודה הזאת, או
- (ב) ישפיע על זכות כל שהיא לתביעה משפטית או לתקונה על המעשה הנ"ל, שזכו בה לפני תחילת תקפה של הפקודה הזאת, ולא ישפיע על שיפוטו של בית-משפט כלי-שהוא לטפל בכל תביעה משפטית כזאת או להעניק כל תקונה כזאת.

תוספת.

(סעיף 71)

טור שני

טור ראשון

~~פקודה בת-כשרות~~
~~אזרחיים ודתיים~~
 (שיפוט).

~~פרק ג'.~~

המג'לה

הסעיפים הבאים במידה שהם מנוגדים להוראתיה של
 הפקודה הזאת, או אינם מתיישבים איתן: —

סעיף 1 עד 100, ועד בכלל.

סעיף 482.

סעיפים 545 עד 548, ועד בכלל.

סעיפים 550 ועד 551, ועד בכלל.

סעיף 556.

סעיפים 741 עד 742, ועד בכלל.

סעיפים 768 עד 769, ועד בכלל.

סעיף 771.

סעיפים 777 עד 783, ועד בכלל.

סעיפים 787 עד 790, ועד בכלל.

סעיף 792.

סעיף 803.

סעיפים 813 עד 814, ועד בכלל.

סעיפים 827 עד 828, ועד בכלל.

סעיף 865.

סעיפים 881 עד 940, ועד בכלל.

סעיף 1071.

סעיף 1087.

סעיפים 1192 עד 1223, ועד בכלל.

סעיפים 1660 עד 1675, ועד בכלל.

הסעיפים הבאים במידה שהם מנוגדים להוראתיה של
 הפקודה הזאת, או אינם מתיישבים איתן: —

חוק הפרוצידורה

הפעילית העותומני.

סעיפים 1 עד 3, ועד בכלל.

סעיף 59.

סעיפים 61 עד 63, ועד בכלל.

סעיפים 481 עד 487, ועד בכלל.

גורט

נציב עליון.

20 בדצמבר, 1944.

פקודת אפוטרופוס כללי.

מס' 37 לש' 1944.

פקודה הקובעת הוראות בדבר הסדר עזבונות מסויימים בידי האפוטרופוס הכללי ובעניינים הכרוכים בזאת.

חוק יחוק בידי הנציב העליון לפלשתינה (א"י), בעצתה של המועצה הפלשתינאית (א"י), לאמור: —

1. פקודה זו תיקרא פקודת האפוטרופוס הכללי, 1944. שם קצר.

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים שבצידם, אלא אם יחייב נוסח הכתוב פירוש אחר. פירוש.

„אדם מעוניין לטובת-הנאותו“ פירושו —

(א) אדם כל-שהוא אשר יהיה זכאי — עם חלוקת העזבון על-ידי בית-המשפט — לחלק

כל-שהוא בו;

(ב) נהנה לפי צוואתו של הנפטר;

(ג) נושה של נהנה כל-שהוא שוויתר על חלקו בירושה;

„אפוטרופוס כללי“ פירושו האפוטרופוס הכללי, משנה לאפוטרופוס הכללי, או סגן

אפוטרופוס כללי, שנתמנה לפי סעיף 4;

„אפוטרופוס פרטי“ פירושו אפוטרופוס על עזבון שנתמנה על-ידי בית-המשפט, ואינו

האפוטרופוס הכללי;